

EXPUNERE DE MOTIVE

Proiectul de Lege vine în întâmpinarea principiului egalității de șanse dintre femei și bărbați așa cum este enunțat în Constituție, la art. 16, alin. 3: „ *Funcțiile și demnitățile publice, civile sau militare, pot fi ocupate, în condițiile legii, de persoanele care au cetățenia română și domiciliul în țară. Statul român garantează egalitatea de șanse între femei și bărbați pentru ocuparea acestor funcții și demnități.* ” Acest proiect urmărește să creeze șansa unei reprezentări de facto între femei și bărbați în luare deciziei publice.

Inițiativa legislativă prevede modificarea Legii nr. 208 din 20 iulie 2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente.

În prezent, mai multe legi vizează egalitatea de șanse între femei și bărbați și nondiscriminarea, precum Legea 202/2002 reactualizată privind egalitatea de șanse între femei și bărbați, Legea 48/2002 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare. De asemenea, Legea finanțării partidelor politice care prevede la art. 14, alin. 2 că: (2) Suma alocată anual partidelor politice nu poate fi mai mare de 0,04% din veniturile prevăzute în bugetul de stat. Pentru partidele politice care promovează femei pe listele electorale, pe locuri eligibile, suma alocată de la bugetul de stat va fi majorată proporțional cu numărul mandatelor obținute în alegeri de candidații femei. Această prevedere este în vigoare încă din 2006 și nu a fost supusă modificărilor electorale făcute în anul 2015. Iar din 2005, își desfășoară activitatea Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați al cărei scop este implementarea principiului egalității de tratament pentru femei și bărbați. Însă, nu oferă o reprezentare echitabilă între femei și bărbați în luarea deciziei nici la nivel național, nici la nivel local.

Cotele de gen au fost adoptate voluntar de-a lungul timpului de mai multe partide din România, însă doar la nivel declarativ, în statutul partidelor, dar fără acțiuni concrete.

Proiectul legislativ propus introduce o cotă de gen minimă de 30% atât în cazul femeilor, cât și în cel al bărbaților, care se constituie într-o condiție pentru validarea listelor de candidați la alegerile parlamentare.

Această măsură va stimula semnificativ, în prezentul context social, participarea politică a femeilor și implicarea în decizia publică. Soluția propusă nu reprezintă act de discriminare, întrucât inițiativa respectă principiul egalității în fața legii și reprezintă o formă de stimulare a participării în actul politic promovată atât în statele Uniunii Europene, cât și în democrații consolidate din întreaga lume.

De altfel, propunerea legislativă nu impune un număr de mandate predefinit alocate pe criteriu de gen, ci oferă șansa ca cetățenii să poată decide în alegeri nivelul de reprezentare și încredere.

Această inițiativă răspunde așteptărilor exprimate de societate cu privire la schimbarea clasei politice. Acest fapt impune deschiderea partidelor politice spre segmente din societate care își pot aduce contribuțiile necesare în instituțiile publice centrale și locale, cum este și cazul tinerilor, al românilor din străinătate sau al societății civile.

O nouă abordare a actului politic, care implică toate resursele umane indiferent de gen, se constituie în acest moment în soluția de urmat pentru criza în care se află clasa politică.

Implicarea activă și onestă în activitatea politică parlamentară și locală reprezintă un câștig pentru reprezentarea echilibrată a întregii societăți și oportunitatea de a diminua actuala fisură dintre clasa politică și cetățeni.

Valorile familiale și ponderea genurilor sensibil egală în societate relevă necesitatea unui demers legislativ care să ofere posibilitatea unei reprezentări simetrice reale la nivelul instituțiilor democratice.

Practica recentă la nivelul instituțiilor executive europene arată aceeași abordare în privința cotelor de gen, fiind cazul ultimelor două mandate ale Comisiei Europene. Un caz similar a putut fi constatat și în România în formarea ultimului Guvern.

În prezent, femeile reprezintă 52% din populația României. Deși aproape 55% dintre studenții din învățământul superior sunt de gen feminin, aceștia rămân subreprezențați în pozițiile de răspundere politică. De pildă, în competiția electorală pentru alegerile parlamentare din anul 2012 s-au înscris 339 de candidați femei din totalul de 2451 de candidați. Numai 20% dintre femeile care au figurat pe listele electorale au reușit să câștige un loc în Parlament. Mai precis, 11.5% din actuala structură a Parlamentului României este reprezentată de femei.

După 1990, s-a remarcat o ușoară creștere a implicării femeilor în luarea deciziilor publice naționale, conform datelor publicate de Autoritatea Electorală Permanentă, dar comparativ cu o medie de 22,5% femei în parlamentele lumii, România se află abia la jumătate, situându-se printre codașii clasamentului. România se află pe locul 113 din 145 țări analizate, tinzând spre capătul opus al egalității de gen în viața politică, conform Raportului Global al Echilibrului de Gen 2015[1].

Legislatura	Ponderea locurilor deținute de femei în Parlamentul României
1990-1992	4,9%
1992-1996	3,7%
1996-2000	4,7%
2000-2004	10,8%
2004-2008	10,2%
2008-2012	9,8%
2012-prezent	11,5%

Sistemul cotelor de gen presupune o accelerare a procesului de reprezentare echilibrată a celor două genuri în politică. Cotele de reprezentare politică legiferate sunt o realitate în 88 de state din lume, conform Quota Project[3], printre acestea numărându-se Franța, Belgia, Spania, Portugalia, Polonia, Slovenia, Serbia, Argentina, Brazilia, etc. Franța a fost prima țară care a impus prin lege, în anul 2000, paritatea de 50% pe listele pentru alegerile europarlamentare, senatoriale, municipale și regionale. Polonia a introdus o lege a cotei minime de gen în 2011, iar cea mai recentă reformă adoptată, în 2015, este cea a Mexicului care asigură paritate de gen în registrul candidaturilor la nivel național și local. În prezent, procentul cel mai mare de femei în Parlament este deținut de Rwanda (56,3%). În Europa, pe primele poziții, cu peste 38% femei în Parlament, sunt: Suedia, Finlanda, Islanda, Norvegia, Danemarca.

În Argentina, după adoptarea cotelor de gen, procentul de femei a crescut de la 8,7 la 37,4, iar în Costa Rica după adoptarea cotelor de gen procentul femeilor s-a dublat, conform datelor PNUD. [2]

Actualul proiect de lege prevede să asigure reprezentarea politică obligatorie de gen de minimum 30%, pentru persoanele de sex feminin și masculin, cu excepția acelor care conțin un singur candidat, pe listele de candidați pentru alegerea senatorilor și deputaților. Mai mult, prevede și o serie de sancțiuni, în cazul în care listele nu îndeplinesc aceste condiții ele vor fi respinse de Biroul Electoral. Dincolo de impunerea unei cote minime de reprezentare politică, considerăm necesară impunerea sancțiunii menționate pentru că exemplul Franței a demonstrat clar că invalidarea candidaturilor în cazul nerespectării legii a dus la rezultate superioare față de cazul aplicării unor sancțiuni de ordin financiar.

În plus, la nivel european există numeroase recomandări privind participarea echilibrată a femeilor și bărbaților la luarea deciziilor politice. UE a redactat încă din 2000 o recomandare prin care solicită statelor membre să se facă uz de cote ca măsură temporară pentru a echilibra participarea bărbaților și femeilor în structurile interne ale partidelor precum și la nivel electoral. În plus, Comisia Europeană a elaborat Planul de Acțiune pentru Egalitate între Femei și Bărbați, iar una dintre acțiunile cheie a fost înființarea unei Rețele în cadrul Comisiei Europene pentru promovarea femeilor în luarea deciziilor în politică și economie. De asemenea, a fost redactată Carta Femeilor și Strategia pentru Egalitate între Femei și Bărbați (2010 -2015)[4].

Comitetul de miniștri al Consiliului Europei recomandă, încă din 2003, statelor membre să promoveze și să încurajeze luarea de măsuri speciale care să stimuleze și să susțină participarea femeilor în viața politică și la luarea deciziilor, această participare echilibrată însemnând că în corpurile decizionale din viața publică și politică reprezentarea femeilor și bărbaților nu trebuie să se situeze sub 40%.

De asemenea, unul dintre Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului definite de Organizația Națiunilor Unite, în 2010, vizează atingerea egalității de gen și implicarea femeilor. Acesta se măsoară cu ajutorul a trei indicatori: proporția dintre femei și bărbați în educația primară, secundară și terțiară; proporția femeilor pe piața muncii din sectorul non-agricol și proporția locurilor ocupate de

femei în parlamentele naționale. Una dintre țintele definite, în 2010, prevedea ca până în 2015, 30% din numărul de locuri în parlamentele naționale să fie deținute de femei. Instrumentul recomandat a fost introducerea unei cote de minim 40% pentru fiecare gen în rândul candidaților propuși de fiecare partid pentru alegerile parlamentare[5].

Totodată, ONU a adoptat și instrumente juridice care susțin egalitatea de gen în luarea deciziei. Convenția ONU pentru Eliminarea tuturor formelor de discriminare asupra femeii (CEDAW[6]) care a fost ratificată de România în 1981, explică la art. 4, alin. 1 că: „Adoptarea de către statele părți a unor măsuri temporare speciale, menite să accelereze instaurarea egalității de facto între bărbați și femei, nu este considerată ca un act de discriminare în sensul definiției din prezența Convenției, dar nu trebuie ca aceasta să aibă drept consecință menținerea unor norme inegale sau diferențiate; aceste măsuri trebuie să fie abrogate de îndată ce au fost realizate obiectivele în materie de egalitate de șanse și tratament.”

Condiția juridică, politică și socială a femeilor a fost subiectul de dezbateră al multor conferințe internaționale și rămâne un subiect important al agendei internaționale. Prima astfel de conferință a fost ținută în Mexic în 1975 și a dat naștere unui lung șir de dezbateri, cea mai importantă a fost cea de-a patra Conferință Mondială organizată la Beijing în septembrie 1995, urmată de sesiunile de monitorizare a implementării Declarației de la Beijing și a Platformei de Acțiune. În Platformă de Acțiune de la Beijing este inclus capitolul G „Femei la Putere și în Funcții de Decizie” în care se arată că proporția scăzută a femeilor în rândul factorilor de decizie politică la nivel local, regional și internațional este urmarea barierelor structurale și atitudinale, bariere care trebuie îndepărtate prin intermediul unor acțiuni pozitive. Guvernelor li se recomandă să ia măsuri pentru a încuraja partidele politice să integreze femei în pozițiile publice alese sau numite în aceeași proporție ca bărbații.

La cea mai recentă conferință, Beijing +20, liderii a 80 de state au stabilit Agenda 2030, promițând totodată să acopere o largă varietate de chestiuni legate de creșterea egalității de gen și promovarea parității de gen în luarea deciziei, eliminând legislația discriminatorie și normele sociale care perpetuează discriminarea[7].

[1] Raportului Global al Echilibrului de Gen 2015, <http://reports.weforum.org/global-gender-gap-report-2015/economies/#economy=ROU>

[2] Elizabeth Guerrero, Political quotas for women: Myths & facts, UNDP, 9 decembrie 2013, <http://www.undp.org/content/undp/en/home/ourperspective/ourperspectivearticles/2013/12/09/political-quotas-for-women-myths-facts-elizabeth-guerrero.html>

[3] Quota Project: <http://www.quotaproject.org/country.cfm>

[4] European Commission's Network to Promote Women in Decision-making in Politics and the Economy, The Quota-instrument: different approaches across Europe, iunie 2011, http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/files/quota-working_paper_en.pdf

[5] ONU, The Millennium Development Goals Report 2010 <http://www.un.org/millenniumgoals/pdf/MDG%20Report%202010%20En%20r15%20-low%20res%2020100615%20.pdf>

[6] ONU, Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women, 1979 <http://www.un.org/womenwatch/daw/cedaw/>

[7] UN Women, Press release: World leaders agree: We must close the gender gap, 27 septembrie 2015, <http://www.unwomen.org/en/news/stories/2015/9/press-release-global-leaders-meeting#sthash.mCw2FxFr.dpuf>

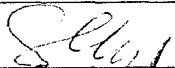

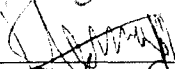
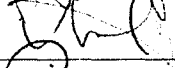
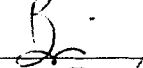

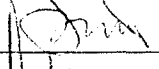

Inițiatori la Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente:

Nr. crt	Nume, Prenume, Grup Parlamentar	Semnătura
1	GORGHIU ALINA	
2.	ANDREEA PAUL PNL	
3.	POCORA CRISTINA-ANCIUȚA-PNL	
4.	Cherecheș Florica PNL	
5	Grocea Maria	
6	Boșnicuviu Claudiu	
7.	Măruș Viorela	
8.	BIREHAU ANA	
9.	HOCIOI NICULINA PNL	
10.	Susdu Raluca	
11.	Raluca Turcan	
12.	ispic Raluca	
13	Hărău Eleonora-Corina	
14.	ROBERTA ANASTASE	
15	Jolantiana Ghurgiu	
16	Schelianu Valeric	
17	TUSA DIANA	
18	ANDRĂȘTEANU - Iuliana - Stana.	
19	VIORIANU CLAUDIA	

Inițiatori la Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente:

Nr. crt	Nume, Prenume, Grup Parlamentar	Semnătura
	CRISTIAN HORIA PNL	
	IONESCU GEORGE	
	AURELIAN MIHAI	
	MIHAI TRAPACUS	
	RABU SOROGIU	
	AURONACHE GABRIEL	
	BUMBRAYANU PAUL	
	TĂMBĂIAN IOAN	
	ALEXE FLORIN	
	Alexe Costel	
	Dobru Clăudia	
	NICOLĂESCU EUGEN	
	STELIAN BOLHA	
	Stănel Ionel Clăudia	
	STIRBU GIGEL SOPINEL	
	RADU ZCATI	
	Clăușcă Cosmin	
	CAZAN MIHAILA	

Inițiatori la Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente:

Nr. crt	Nume, Prenume, Grup Parlamentar	Semnătura
1.	Cățărășcu Steluța ALDE	
2	MEGRUT CORNELIA-ALDE	
3.	GRATIȚEA GAURICESCU	
	REMUS CERNEA - INDEP.	
	MOLNAR ZSOLT USMR	
	BIRÓ ROZÁLIA UDMR	
	POZDORAN IOSIF - UDMR	
	KELEHEN HUNOR	
	CSEKE ATTILA	
	STABO ÖBÖN	

Nr. crt.	Numele si Prenumele	Formatiune politica	Semnatura
1	Comănescu Miriana	PNL	
2	Ulitan Helianna	PNL	
3	Tudor Beina	PNL	
4	Popa Eliancla	PNL	
5	Bocari Anca	PNL	
6	Isodora Sorina	PNL	
7	Moloc Octavian	PNL	
8	Păun Dorin	PNL	
9	VICODARA MARIUS PETRE	PNL	
10	PASCAL MARIU	PNL	
11	Tudor Dorin	PNL	
12	TARBU MARIU	PNL	
13	NICOLAE MARIU	PNL	
14	NEABU NICOLAE	PNL	
15	ZISO IONUT EUGEN	PNL	
16	PERES ALEXANDRU	PNL	
17	BOERIU VALERIU	PNL	
18	MARIUS ORTEGA	PNL	
19			
20	CRISTIAN IOAN	PNL	
21	LEACU IOAN	PNL	
22	LACHIAN DAN	PNL	
23	MARIAN DAN	PNL	
24	IASVICHIAN	PNL	
25	OPREA DUMITRU	PNL	
26	Stefan Gavuta	PNL	
27	ALIN TINE	PNL	
28	FLORIAN DANIEL CRISTIAN	PNL	
29	BLAGA VASILE	PNL	
30	ATANASU TEODOR	PNL	
31	TARU-HAZARE EUGEN	PNL	
32	OPREA MARIO	PNL	
33	BALU MARIUS	PNL	
34	Baboc Stefan	PNL	
35	Coronel DOBROTOIU	PNL	
36	Stefan Popescu	PNL	
37	Pau Iustin	PNL	
38	NOBLESU DAN	PNL	
39	LOASA CRISTIAN	PNL	

40	TRICIA GABRIELA	PSD	[Signature]
41	FEDERICA ALINA ECCIA	PSD	[Signature]
42	ADRIAN ANGHEL	PSD	[Signature]
43	Cristina Andriescu	PSD	[Signature]
44	VOCHIDRU HAZALAMB	PSD-UNPR	[Signature]
45	TATARUS FLORIN	PSD (CN)	[Signature]
46	BUTNARU FLORINEL	PSD	[Signature]
47	Pop Gheorghe	PSA	[Signature]
48	Vanujan Vasile	ALDE	[Signature]
49	Felix Nontase	U.N.P.R.	[Signature]
50	CORINA ALEXANDRU	PSD	[Signature]
51	MORCANU VICTOR	PSD	[Signature]
52	Kerest Andre	PSD	[Signature]
53	Teodorescu Eugen	PSD	[Signature]
54	MARIN NICOLAE	PSD	[Signature]
55	Oprea Stela Rodu	PSD	[Signature]
56	DEHES IOAN	PSD	[Signature]
57	PAUL HARTUT	PSD	[Signature]
58	MIRCEA GEORGE	PSD	[Signature]
59	ISAICA MARIUS - OVIDIU	PSD	[Signature]
60	BUTNARU DANIEL	PSD	[Signature]
61	CRISTINA IULIANA	UNPR	[Signature]
62	BUTNARU FLORINEL	PSD	[Signature]
63	MORCANU NICOLAE	PSD	[Signature]
64	BADCA LEONARDO	PSD	[Signature]
65	FLORENTIN MARI	PSD	[Signature]
66	NICOLAE SERBAN	PSD	[Signature]
67	AL. P. FLOREAN	PSD	[Signature]
68	CHELARU IOAN	PSD	[Signature]
69	CRISTINA CATALIN	PSD	[Signature]
70	TANASE SERBAN	USMR	[Signature]
71	PATAKI CRISTINA	USMR	[Signature]
72	Verbi Alexandru	USMR	[Signature]
73	LESCU ADRIAN	USMR	[Signature]

Nr. crt.	Numele si Prenumele	Formatiune politica	Semnatura
1	CRISTIANA-IRINA ARGHEL	ALDE	
2	VASILIEV MARIAN	UNPR	
3	LEON IOVECU	UNPR	
4	ISAIA MARIUS-OVIIV	UNPR	
5	BUMBU OCTAVIAN-LIVIU	UNPR	
6	Agungorobai Lovel	UNPR	
7	Cadan Leonard	PSD	
8	CREN GABRIELA	PSA	
9	BATOR MARCEL	UNPR	
11	DANIAS MIRCEA	ALDE	
12	DURBACĂ EUGEN	ALDE	
13	LAZAR IORIN	P.S.O.	
14	NOIKLA PROBIA	PSD	
15	SILISTRA ADINKA	P.S.A.	
16	Maya in eston	PSA	
17	ARCAS VIOROL	PSA	
18	POP LIVIU MARIAN	PSD	
19	Pogoran Mihai Ciprian	UNPR	
20	COSTOIU MIHNEA	PSD	

